

Voor de praktijk

Klein maar Dapper, Berrie Heesen

uitgeverij Damon

Een absolute aanrader voor iedereen die werkt met kinderen tot een jaar of negen. De verhaaltjes zijn geschreven voor kleuters, maar doen het ook buitengewoon goed in de middenbouw. Bij elk verhaaltje is een korte filosofische toelichting geschreven. Een reeks (start)vragen bij elk verhaaltje helpt je gelijk op weg.

Vliegende papa's, Berrie Heesen

uitgeverij Damon

Op dezelfde manier opgebouwd als 'Klein maar dapper'. De verhaaltjes zijn geschreven voor kinderen van verschillende leeftijden. In dit boek zijn ook enkele interessante achtergrondartikelen opgenomen.

Kinderen filosoferen, Berrie Heesen

uitgeverij Damon

Voor de bovenbouw. Er is een boek voor de kinderen en een voor de leraar. De handleiding is een heel toegankelijke introductie over filosoferen met kinderen, ook voor leraren in onder- en middenbouw. In de praktijk is gebleken dat veel suggesties moeilijk te gebruiken zijn voor leraren en groepen met nog weinig ervaring. Het boek voor de kinderen is goed door kinderen individueel te gebruiken.

Filosofierend ontdekken, Nanda van Bodegraven

uitgeverij Kwintessens

Achttien filosofische projecten voor midden- en bovenbouw. In alle projecten zijn verbindingen gelegd met andere vak- of leergebieden, zoals rekenen, wereldoriëntatie, e.d. Ook als je nog geen ervaring hebt, kun je er gemakkelijk mee aan de slag.

Spelenderwijs filosoferen met kinderen, Nanda van Bodegraven

uitgeverij Elsevier

Suggesties voor gesprekken met kinderen van vier tot twaalf jaar. Elke suggestie gaat vergezeld van ideeën voor activiteiten als tekenen, drama of knutselen.

De filobus en Het huis met de twaalf deuren

Teleac/NOT

Beide zijn schitterende vierdelige series van de Onderwijs televisie. De filobus is gemaakt voor groep 7 en 8, Het huis met de twaalfdeuren voor groep 5 en 6. Met beide series kun je, dankzij

datum: 20 september 2007

Auteur: Rob Bartels

onderwerp: Literatuurlijst: praktijk

de goede handleiding, ook met weinig voorkennis zo aan de gang in de bovenbouw. Helaas beginnen de series (vooral Het huis met de twaalf deuren) er een beetje gedateerd uit te zien.

Van boeken ga je denken, Richard Anthone en Sylvie Moors
uitgeverij Acco

Filosoferen n.a.v. fragmenten uit de kinder- en jeugdliteratuur. In dit boek zijn fragmenten opgenomen uit literatuur voor kinderen van ca. 6 tot ca. 14 jaar. Elk fragment gaat vergezeld van een korte toelichting en een goed uitgewerkt discussieplan.

Peinzen, 49 filosofische vragen voor kinderen, Richard Anthone, Eddie Janssens, Steven Vervoort en Jan Knops.

Uitgeverij Acco.

49 uitgewerkte thema's voor kinderen van alle leeftijden. Je kunt met dit boek in de hand vrij gemakkelijk aan de slag.

Filosoferen met Doornroosje, Richard Anthone en Rika de Smedt
Uitgeverij Acco

In dit boek vind je 30 uitgewerkte filosofielessen. Iedere les vertrekt vanuit een citaat uit het prachtige boek van Toon Tellegen 'Brieven aan Doornroosje'. Voor de onderbouw van het voortgezet onderwijs, ook bruikbaar in de oudste groepen van de basisschool.

De wereld in een kiezelsteen, Ingeborg Hendriks
uitgeverij Lemniscaat

Een leesboek voor kinderen vanaf ca. 10 jaar. Het is een selectie van veel prachtige fragmenten uit de jeugdliteratuur, gegroepeerd rond drie thema's: 'Wie ben ik?'; 'Zicht op de wereld' en 'Achter de dingen'. Bij elk fragment is slechts een enkele vraag opgenomen, de uitwerking is aan jou.

Mijn hart is een pinguïn, Sylvie Moors
uitgeverij Pantalone (Brussel)

Een spannend kijkboekje voor jonge kinderen. Een begeleidende CD met minimal music kan de kinderen in de 'juiste' stemming brengen. Bij het boekje vind je een toelichting met uitvoerige discussieplannen over zowel tekst, beeld als muziek, die je in staat stellen er gelijk mee aan de gang te gaan.

Dat is waar, Menno Lievers
uitgeverij De Bezige Bij

Verhalen voor kinderen vanaf een jaar of tien. Elk verhaal heeft een stevige filosofische lading. De meningen over het boek lopen nogal uiteen. Sommige leraren worden erdoor geïnspireerd

en vinden de verhalen goed bruikbaar in de bovenbouw. Anderen vinden het boek bijna onleesbaar.

Nous, Matthew Lipman; vertaald door Peter Algoet
uitgeverij Acco

De enige novel van Lipman die in zijn geheel in het Nederlands beschikbaar is. Geschikt voor gebruik vanaf groep 7 of 8 en in de onderbouw van het voortgezet onderwijs. In Nous gaat het om ethisch onderzoek. De kracht van het boek zit vooral in de toelichtingen en uitwerkingen voor gebruik in de groep. Ook als je niet met het boek aan het werk wilt, is het de moeite waard de uitwerkingen te bestuderen als voorbeeld van hoe je je gesprekken kunt voorbereiden.

FiloSofie voor kids, Oscar Brenifer
uitgeverij Davidsfonds/Infodok

Drie boeken 'Waarom leef ik?', 'Wat is goed, wat is kwaad?', 'Wat voel ik?'.

In elk boek vind je zes grote vragen, waarmee je als leraar met kinderen aan de slag kunt. Ze stimuleren kinderen zelf na te denken en een eigen oordeel te vormen.